

Primärvårdens utbildningsenhet
2026-04-09

Råd vid tjänstgöring inför ST i allmänmedicin

Bakgrund

Det är ett stort beslut att påbörja ST i allmänmedicin. Efter inskrivning läggs stora resurser på introduktion och utbildning med målsättningen att fullfölja ST och bli specialist i allmänmedicin. Under provtjänstgöring ges läkaren möjlighet att bekanta sig med specialiteten allmänmedicin och vad arbetet på vårdcentral innebär. Samtidigt kan verksamhetschef och handledare värdera att läkaren har tillräcklig kompetens för att kunna tillgodogöra sig innehållet i ST-utbildningen.

Angående Tjänstgöringen

Allmänmedicin kännetecknas av kontinuitet och relationen till patienten. För att träna på detta behöver läkaren få ha mottagning med egna patienter som följs över tid.

ST-liknande förhållanden

En förutsättning för att kunna tillgodoräkna tjänstgöringstid i sin ST är att tjänstgöringen är under ST-liknande förhållanden vilket innefattar:

- Individuell handledning en till två timmar per vecka med en utsedd huvudansvarig handledare.
- Att regelbundna kompetensbedömningar utförs och dokumenteras enligt på förhand överenskomna metoder.
- Att det finns en individuell utbildningsplan (en planering för utbildningsaktiviteter och uppföljning av kompetensutvecklingen) utgående från kompetenskraven i aktuell målbeskrivning.

Handledning under ST

Handledaren ska vara specialist i allmänmedicin. Handledningstillfällen ska dokumenteras och kunna visas upp då läkaren skrivs in som ST.

Kompetensbedömning och utbildningsplan

["Först i ST"](#) är en strukturerad kompetensvärdering som rekommenderas så snart som möjligt under tjänstgöringen för att sedan utgöra underlag till en första utbildningsplan. Därefter rekommenderas kompetensbedömningar fortlöpande (minst en gång per månad) för att följa progression av kompetensutvecklingen. Till en början kan medsittningar behöva göras dagligen för att efter hand glesas ut. Bedöm olika moment som konsultation, undersökningsteknik och praktiska färdigheter. Gör även journalgenomgångar och bedöm remisser och intyg. Diskutera etiska frågor, sekretess, gränssnitt, riktlinjer, Strama, REK-lista.

Använd gärna video för att underlätta för läkaren att själv se och reflektera över sina kompetenser. "Sit-out" med olika kollegor på enheten är också värdefullt.

Ytterligare tips och inspiration för utbildningsplanen finns här: [BT checklista \(integrerad ST-A\)](#)

Kompetensbedömningar ska dokumenteras och bifogas tillsammans med ett [handledar- och chefsutlåtande](#) i samband med ansökan om ST.

Instruktioner och mallar för kompetensbedömning finns på [Primärvårdens utbildningsenhets hemsida](#).

Kurser

Läkaren får gärna erbjudas möjlighet att gå kurser som en del i sin kompetensutveckling. Det gäller framför allt kliniska kurser. Med fördel kan obligatorisk kurs i försäkringsmedicin del 2 göras (för de som inte gjort svensk AT kan även del 1 göras).

Kurser innan ST finansieras av arbetsgivaren.

Introduktionsprogram för de som inte gjort AT

Läkare som inte har gjort svensk AT och som påbörjar sin ST-utbildning efter 1 juli 2021 behöver inleda sin ST med BT (enligt HSLF-FS 2021:8). I BT ingår PLUS som i VGR är ett obligatoriskt introduktionsprogram till svensk sjukvård. PLUS kan påbörjas innan inskrivning som ST. Anmälan görs då i samråd med BT/ST-studierektor. Deltagande i PLUS innan ST finansieras av arbetsgivaren.

[PLUS program för BT-, ST- och specialistläkare - VGR Akademin \(vgregion.se\)](#)

[Ekonomiska ersättningar gällande PLUS-program för ST-allmänmedicin \(vgregion.se\)](http://vgregion.se)

Språkstöd

Läkare som inte har gått i svenskt gymnasium ska även delta i PLUS språkkurs.

[Svenska språket - VGR Akademin \(vgregion.se\)](http://vgregion.se)